

Kauppakamarin talouskatsaus

TAMMIKUU 2026

TALOUSKATSAUS

SISÄLTÖ

YRITYSTEN KASVUODOTUKSET VAHVISTUNEET	3
"NIHKEÄÄ ON" ELI EI VIELÄ TALOUSKASVUA	6
PESSIMISMIÄ JA ODOTUKSIA KASVUSTA	9
MAAILMANTALouden NÄKYMÄ TOISTAISEKSI VAKAA	14
VAHVOJA ODOTUKSIA VIENNIN KASVUSTA	17
TYÖTTÖMYYS KORKEALLA, MUTTA YRITYKSET ENNAKOIVAT	
REKRYTOINTEJA	20
KORKONÄKYMÄT VAKAITA	25

Lisätietoja:

Jukka Appelqvist
Pääekonomisti

jukka.appelqvist@chamber.fi

YRITYSTEN KASVUODOTUKSET VAHVISTUNEET

Kauppakamarien alkuvuoden talouskyselyssä yritysten arviot vallitsevasta suhdannetilanteesta olivat edelleen pessimistisiä, mutta odotukset tulevasta kasvusta vahvistuivat tuntuvasti syksystä. Myönteiset näköalat ulottuvat laaja-alaisesti vastauksiin. Erityisen selvää piristymistä nähtiin liikevaihtoa, tilauskantoja ja viennin koskevilla odotuksilla. Omalla toimialalla vallitsevia yleistunnelmia luonnehditaan silti edelleen lähes yhtä pessimistisesti kuin aikaisemminkin. Vaikuttaakin siltä, että yritykset luottavat enemmän oman liiketoimintansa tulevaisuuteen kuin toimialan yleisiin tunnelmiin. Lopulta koko talouden kehitys määrittyy kuitenkin yksittäisten yritysten kehityksen summana, ei tunnelmoimalla.

Vuosi 2025 tarjosi talouden seuraajille lähinnä pettymyksiä. Koko vuotta koskevia lukuja ei ole vielä saatavilla, mutta ainakaan toistaiseksi julkaistujen kansantalouden tilinpidon tilastojen valossa pitkään ennustetusta myönteisestä suhdannekäänteestä ei ole merkkejä. Bruttokansantuote supistui, mikä siivitti työttömyyttä ja konkurssseja kriisilukemiin. Syksyllä Suomen talous oli yhä taantumassa.

Yritysten myönteiset arviot eivät silti ole vailla katetta. Vaikka kasvu on toistaiseksi jäänyt piippuun, ovat lähtökohdat parantuneet. Kotitalouksien ostovoima on jatkanut elpymistään, ja tulokehitys vahvistuu entisestään tänä vuonna. Kansainväliseen ympäristöön liittyy huomattava epävarmuutta, joita viime päivien puheet Grönlannin valloitukseen liittyvistä uusista tulleistä ovat kärjistäneet, mutta ainakin toistaiseksi maailmantalouden näkymät ovat kohtalaisen seesteisiä.

Vientikysyntä näyttää siis sekin vähintäänkin kohtalaiselta. Kotimaassa on patoutunutta kysyntää niin asuntomarkkinoilla kuin kotitalouksien kulutuksessa. Korot eivät ole palautumassa nollassa, mutta nekin ovat laskeneet huipputasoilta ja näkymät ovat vakaita. Harva ennustaa riehakasta nousukautta, mutta olisi pieni ihme, jos tänä vuonna ei nähtäisi ainakin jonkinasteista suhdanneluonteista elpymistä, kun taloudessa on paljon vapaita resursseja. Ainoastaan radikaali heikennys ulkoisessa toimintaympäristössä voisi muuttaa asetelman.

Suhdannenäkymien piristyminen ilmenee liikevaihdon kehitystä koskevilla odotuksilla. Vallitsevasta pessimismistä huolimatta vain 15,7 prosenttia vastaa-

jista odotti liikevaihtonsa supistuvan seuraavan puolen vuoden jaksolla. Kasvua ennakoiti 37 prosenttia ja reilut 47 prosenttia odotti tilanteen pysyvän ennallaan. Lukemat ovat kohentuneet selvästi verrattuna syyskuussa tehtyyn edelliseen kyselyyn. Silloin kasvua odotti 29,6 prosenttia vastaajista ja supistumista reilut 21 prosenttia vastaajista.

Kun tuoreessa kyselyssä lähes 85 prosenttia vastaajista odottaa liikevaihtonsa pysyvän ennallaan tai kasvavan, voidaan sanoa, että yritysten arvio suhdanne-näkymistä on erittäin vakaa ja etumerkiltään selkeästi myönteisen puolella. Aina odotukset eivät toteudu, mutta lähtökohta vuoden ensimmäiselle puoliskolle on lupaava. Erityisen vahvoja liikevaihdon kasvuodotukset olivat kooltaan suu-remmissa yrityksissä, joiden painoarvo koko talouden kehityksen kannalta on merkittävä.

Pitkittyneistä talousvaikeuksista kertoo se, että tilauskannat ovat yhä matalalla tasolla. Näiltäkin osin tilanne on parantunut hieman syksystä, mutta myönteiset askeleet ovat olleet pieniä, ehkä pienempiä kuin julkisessa keskustelussa on optimistisimpien kommentaattorien toimesta arvioitu. Edellisvuotta paremmaksi tilauskantansa arvioi tammikuussa 27,5 prosenttia vastaajista ja huonommaksi 30 prosenttia vaikka vertailutasokin oli monessa tapauksessa vaatimaton. Lopuilla tilanne oli pysynyt muuttumattomana. Asetelma on silti parempi kuin syyskuussa, jolloin 35 prosenttia vastaajista arvioi tilauskantansa aiempaa heikommaksi.

Asetelma muuttuu ratkaisevasti, kun tarkastellaan sitä, minkälaisia odotuksia yrityksissä oli tilauskantojen tulevaisuudesta sellaisilla toimialoilla, joilla tilauskan-ta on liiketoiminnan kannalta relevantti. Odotus tilauskantojen tulevasta kehityk-sestä oli korkeammalla tasolla kuin kertaakaan aiemmin vastaavissa kyselyissä. Hyvin harva, eli 15,5 prosenttia vastaajista, odotti tilauskantansa heikkenevän jat-kossa. Sen sijaan kasvua seuraavan puolen vuoden jaksolle odotti 36,3 prosent-tia vastaajista. Vastaava lukema oli syyskuussa 28 prosenttia, eli nousuodotukset ovat vahvistuneet. Loput vastaajat ennakoivat tilauskannan pysyvän nykyisellä tasolla. Yrityksistä löytyy selvää uskoa siihen, että tilauskannat ovat etenemäs-sä myönteiseen suuntaan ja hyvin vähän pelkoa siitä, että tilanne olisi ainakaan heikkenemässä.

Myös vientiä koskevat odotukset olivat alkuvuodesta pirteitä. Yli 37 prosenttia niistä vastaajayrityksistä, joilla on vientiliiketoimintaa, ennakoiti vientinsä kasvavan tänä vuonna ja selvästi alle 10 prosenttia odotti laskua. Loput arvioivat vientinsä pysyvän ennallaan, mikä ei sekään ole välttämättä katastrofi, koska tavaravienti oli Suomen taloudessa jonkin asteinen valopilkku jo viime vuonna. Tuoreessa

kauppakamarikyselyssä vientiä koskevat odotukset olivat selvästi vahvempia kuin aiemmissa tammikuulle ajoittuneissa vastaavissa kyselyissä. Erityisesti viennin laskuodotukset olivat harvinaisia.

Toimialoittain tarkasteltuna tilauskantojen tilanne oli odotetusti vaikein rakentamisessa. Myös kaupan toimialla ja palveluissa oli jonkin verran enemmän vastaajia, jotka arvioivat nykyisen tilauskantansa heikommaksi kuin viime vuoden tammikuussa vastaavaan aikaan. Valoisin tilanne oli teollisuudessa, vaikka sielläkään ei nykyistä tilauskantatilannetta voi vielä pitää erityisen hyvänä.

Teollisuudessa oli kuitenkin erittäin vahvoja odotuksia tilauskantojen myönteisestä kehityksestä tulevaisuudessa. Teollisuuden vastaajista yli 40 prosenttia odotti tilauskantansa kasvavan seuraavan puolen vuoden jaksolla, kun vastaava lukema oli syksyllä reilut 27 prosenttia. Heikkenemistä odotti enää 12,7 prosenttia vastaajista. Tilauskantoja koskevat odotukset olivat vahvoja muillakin toimialoilla. Pitkästä aikaa myös rakentamisessa oli enemmän niitä vastaajia, jotka ennakoivat tilauskantansa kasvua, kuin niitä, jotka odottivat laskua.

Myös yritysten odotukset kannattavuuden kehityksestä paranivat tammikuussa suhteessa aikaisempiin kyselyihin. Vastaajista 32,6 prosenttia odotti kannattavuutensa paranevan seuraavan puolen vuoden jaksolla. Laskua odotti vajaat 22 prosenttia. Lukemat ovat parempia kuin koskaan aikaisemmin. Kannattavuuden heikkenemistä odottavien osuus oli laskenut selvästi suhteessa syksyyn.

Vaikka monella rintamalla on nähty myönteistä kehitystä, olivat yritysten arviot omalla toimialalla vallitsevista tunnelmista edelleen pessimistisiä ja tilanne kohentui vain niukasti suhteessa syksyyn. Optimistiseksi tai erittäin optimistiseksi toimialansa tunnelmia kuvasi tammikuun kyselyssä 21 prosenttia vastaajista, kun vastaava osuus oli syksyn kyselyssä 19,5 prosenttia. Pessimistisenä tai erittäin pessimistisenä tunnelmia luonnehtivien osuus oli pienentynyt hieman, mutta pessimistejä oli edelleen 42,6 prosenttia vastaajista.

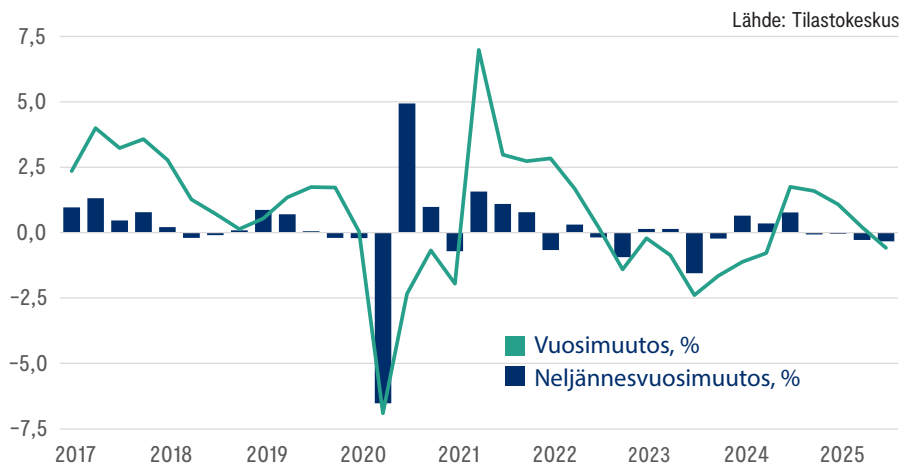
Yleistunnelma on kauppakamarien talouskyselyissä ollut pessimistinen jo pitkään, mitä selittää kyselyjen ajoittuminen pääosin kroonisen heikolle suhdan-nejaksolle. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tuoreessa kyselyssä yritysvastaajien synkkä arvio toimialan yleisistä tunnelmista ei täysin vastaa myönteistä odotusta oman liiketoiminnan kehityksestä.

”NIHKEÄÄ ON” ELI EI VIELÄ TALOUSKASVUA

Kattavia vuoden 2025 bruttokansantuotetta koskevia lukuja ei ole vielä saatavilla, mutta jo nyt voidaan sanoa suurella todennäköisyydellä, ettei talousvuosi sujunut suunnitelmien mukaan. Suhdanne-ennusteissa povattiin melko yksimielisesti talouskasvun käynnistymistä, jopa varsin rivakkaa nousua, mutta talouden elpymisestä ei toistaiseksi julkaistujen tilastojen valossa ole mitään merkkiä.

Kokonaistuotannon heikkeneminen jatkui syksyllä. Vuoden kolmannella neljänneksellä bruttokansantuote supistui neljännesvuositasolla 0,3 prosenttia ja vuositasolla 0,6 prosenttia. Edellisen kerran bruttokansantuote on Suomessa ollut kasvussa vuoden 2024 syksyllä, minkä jälkeen on pysytty paikallaan tai supistuttu. Viime vuoden viimeisestä neljänneksestä ei tosin ole vielä saatavilla edes ennakkollisia tietoja, joten edelleen elää toivo siitä, että vähintäänkin etumerkki olisi vaihtunut jo positiiviseksi. Vaikka viimeinen neljännes olisi edeltäjiään parempi, jäisi koko vuoden kasvu silti lähelle nollaa, ellei jo julkaistuja tilastoja korjata ylöspäin.

Suomen bruttokansantuotteen kehitys

Edelleen voidaan siis sanoa, että Suomen talous on ainakin toistaiseksi julkais-
tujen tilastojen valossa taantumassa, vaikka talouden jyrkin heikkenemisvaihe on
jo kaukana takana päin. Kovin syvästä luisusta ei enää ole kyse, vaan talouden
kehitystä viimeisen reilun vuoden ajalta kuvaa paremmin pysähtyneisyys. Pit-
kään jatkuneen heikon talouskasvun seurauksena työttömyys ja konkurssit ovat
kuitenkin nousseet 2000-luvun huippulukemiin ja kuluttajaluottamus on pysynyt
heikkona, joten asetelman luonnehtiminen taantumaksi on edelleen perusteltua.

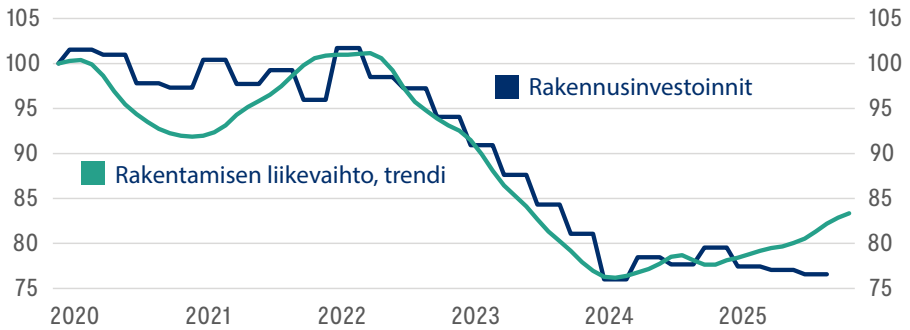
Keskeisin syy pieleen menneisiin suhdanne-ennusteisiin liittyy yksityisen ku-
lutuksen vaimeuteen. Viime vuodelle laajasti ennakoitua yksityisen kulutuksen
piristymistä ei koskaan nähty. Vuoden kolmannella neljänneksellä yksityinen ku-
lutus kääntyi hiuksenhienoon 0,2 prosentin kasvuun neljännesvuositasolla, mutta
isossa kuvassa on liikuttu jo pidempään vaakasuunnassa. Tasoltaan yksityinen
kulutus jopa alitti syksyllä yhä koronapandemiaa edeltäneen tason.

Kokonaistuotannon supistumisesta huolimatta kansantalouden tilinpidon luvuis-
ta löytyy myös positiivista. Tavaravienti kehittyi koko viime vuoden kohtalaisen
valoisasti. Myös yksityiset investoinnit olivat nousussa. Erityisesti TKI-investoinnit
ovat olleet kohtalaisen reippaassa kasvussa jo vuoden 2024 lopulta. Teollisten
investointien osalta nähtiin syksyllä pientä takapakkia hyvin menneen kevään
jälkeen, mutta kokonaisuudessaan kehitys on suhdannetilanteeseen nähden
siedettävän hyvää.

Rakennusinvestoinneissa ei toistaiseksi ole nähty kansantalouden tilinpidon lu-
vuissa kohenemista. Rakentamisen jyrkkä heikkenemisjakso päättyi jo lähes kaksi
vuotta sitten, mutta nousua odotellaan edelleen. Vaikka rakentamisen toimialan
tilanne on vaikea, tarjoaa tammikuun kauppakamarikysely varovaisen myönteisiä
merkkejä siitä, että tilanne on kehittymässä parempaan suuntaan. Myös viimeai-
kaiset rakentamisen liikevaihtoa kuvaavat suhdannetilastot ovat olleet jopa yllät-
tävänkin valoisia. Korkeat rakennuskustannukset ja asuntojen heikko hintakehitys
toimivat silti edelleen jarruina asuinrakentamisen osalta.

Valoa rakentamisen ahdinkoon?

joulukuu 2019 = 100

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond

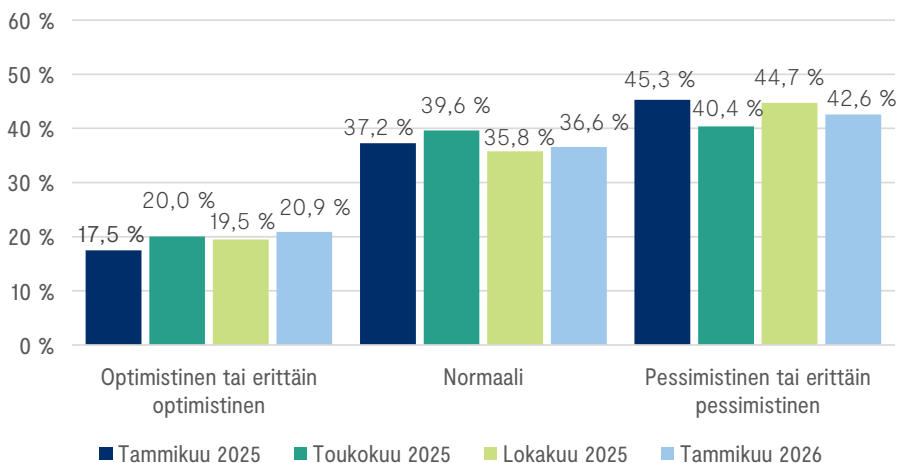
Vaikka heikot kasvuluvut ovat olleet pettymys, ovat näköalat valoisampia tulevaisuuden osalta. Oletuksena on, että jatkossa kotimainen kulutuskysyntä piristyy ja kääntyy viimeistään ensi vuonna selvästi kasvua tukevaksi. Yritysten odotus alkuvuoden liikevaihdon kehityksestä on valoisa.

Kauppapolitiikan osalta tilanne vakautui viime vuoden jälkipuoliskolla melko nopeasti suhteessa kevääseen, jolloin Trump huhtikuun alussa ilmoitti sekavista jättitulleistaan. Jatkossa vientiä tukee myös euroalueen teollisuuden suhdanne näkymien kohentuminen ja Saksan finanssipoliittinen elvytys. Euroalueen rahapolitiikka on keventynyt, mikä tukee sekin Suomen vientiä ja investointeja. Maailmantalouden kehitykseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta, joka voi tuottaa tavanomaista suurempia heilahduksia suhdannenäkymissä myös heikompaan suuntaan. Tätä kirjoitettaessa ei vielä ole tietoa siitä, toteuttaako Trump Grönlannin valtaamiseen liittyviä uhkauksiaan uusista tulleista tai siitä, johtaako se EU:n osalta vastatulleihin. Merkittävä kauppasodan eskalaatiokin on mahdollinen, mutta lähtökohtaisesti perusskenaario on edelleen, että myös vientikysyntä jatkuu tänä vuonna kohtalaisella tasolla.

PESSIMISMIÄ JA ODOTUKSIA KASVUSTA

Yritysten arviot omalla toimialalla vallitsevista tunnelmista olivat tammikuun kaup-
pakamarikyselyssä tuttuun tapaan alavireisiä. Lukemat paranivat hieman syk-
systä, mutta suurta läpimurtoa ei nähty. Tunnelmat vaihtelevat hieman kyselystä
toiseen, mutta isossa kuvassa voidaan sanoa, että pitkään jatkunut pessimismi
jatkaa ilman muutosta tunnelmien suursäätilassa. Täytyy kuitenkin muistaa, että
kyseessä on arvio toimialalla vallitsevista yleisistä tunnelmista, ei oman yrityksen
liiketoiminnasta.

Tunnelma omalla toimialalla

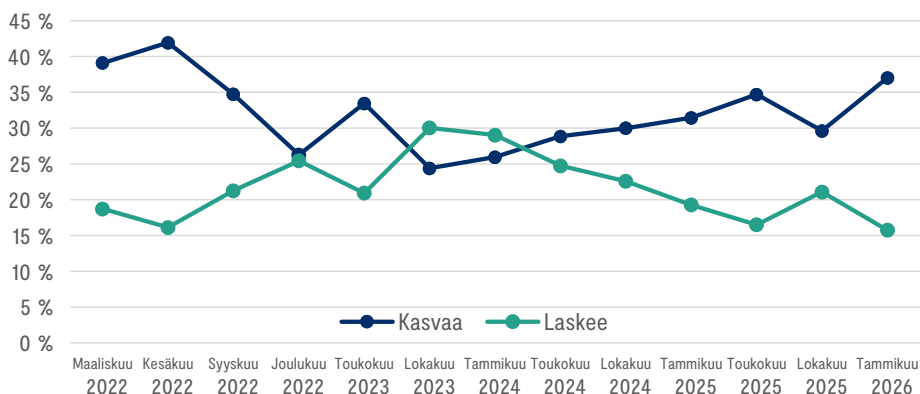

Vaikka yleiset tunnelmat koetaan edelleen vaikeiksi, ovat näköalat oman yrityk-
sen liikevaihdon kehityksestä piristyneet selvästi. Voidaankin sanoa, että kasvu-
näköymien nousutrendi palasi takaisin raiteille syksyllä koetun takapakin jälkeen.
Itse asiassa nykyistä voimakkaampia kasvuodotuksia pitää hakea niinkin kaukaa
kuin kesäkuusta 2022. Silloin inflaatio oli selvästi nykyistä voimakkaampaa, eli
erityisesti hintamuutoksesta putsattujen myyntimäärien kasvuodotukset ovat
tällä hetkellä vahvoja.

Tammikuun kyselyssä liikevaihdon kasvua seuraavan puolen vuoden jaksolla odotti 37 prosenttia vastaajista, kun laskua odotti 15,7 prosenttia. Vastaavat lue-
mat olivat syksyllä tehdyssä kyselyssä 29,6 prosenttia ja 21,1 prosenttia, eli liike-
vaihdon kasvunäkymä näyttäytyy vuoden alussa aiempaa valoisampana. Eniten
oli silti vastaajia, jotka odottavat nykyisen liikevaihdon tason pysyvän ennallaan.

Erityisesti liikevaihdon supistumista ennakoivien vastaajien osuus on painunut
hyvin alhaiseksi. Käytännössä yritys vastaajat siis näkevät, että haastavasta läh-
tötilanteesta käsin suunta voi olla lähinnä ylöspäin, vaikka toistaiseksi on epäsel-
vää, kuinka nopeasti tai jyrkällä kulmakertoimella kasvu käynnistyy.

Odotukset liikevaihdon kasvusta seuraavan 6 kuukauden aikana

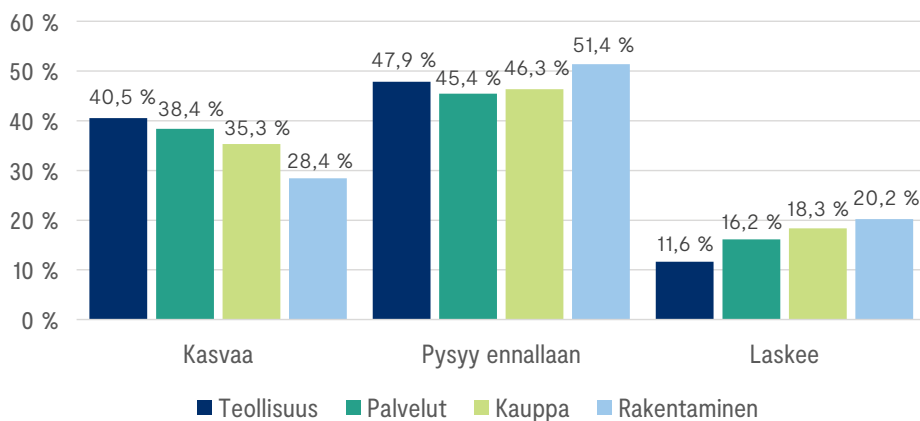

Liikevaihdon kasvuodotukset ovat parantuneet laaja-alaisesti kaikilla toimialoilla. Toimialojen välillä on silti eroja. Vahvimmat nousuodotukset löytyvät tällä hetkel-
lä teollisuudesta, jossa yli 40 prosenttia vastaajista ennakoii liikevaihdon kasvua,
kun laskua odottaa vain 11,6 prosenttia. Tilanne on vahvistunut selvästi syksystä.
Palvelujen ja kaupan liikevaihto-odotukset eivät ole aivan yhtä vahvoja, mutta
myös ne ovat pääpiirteissään samansuuntaisia: vain harva vastaajista odotti liike-
vaihtonsa supistumista, kun taas kasvuodotukset olivat melko yleisiä ja ne ovat
voimistuneet syksystä.

Rakentamisen toimiala erottuu edelleen muista toimialoista. Vaikka rakentami-
sessa liikevaihdon kasvuodotukset eivät ole yhtä valoisia, on tilanne kehittynyt
parempaan suuntaan syksyn jälkeen. Vielä syksyn kyselyssä oli rakentamisessa
selvästi enemmän niitä vastaajia, jotka odottivat liikevaihtonsa supistuvan kuin

niitä, jotka ennakoivat nousua. Nyt tilanne oli vaihtunut päinvastaiseksi kirkkaalla marginaalilla. Rakentamisessa 28,4 prosenttia vastaajista odotti liikevaihdon kasvua, kun laskua ennakoi 20,2 prosenttia. Yli puolet vastaajista ennakoi tilanteen pysyvän ennallaan, mikä toki monessa tapauksessa tarkoittaa kohtalaisen vaikean tilanteen jatkumista. Näkymä on silti selvästi parempi kuin syksyllä, jolloin rakentamisen toimialalla liikevaihdon laskua odotti 32,2 prosenttia vastaajista ja nousua vain 22,8 prosenttia.

Toimialoittainen odotus liikevaihdon kasvusta seuraavan 6 kuukauden aikana

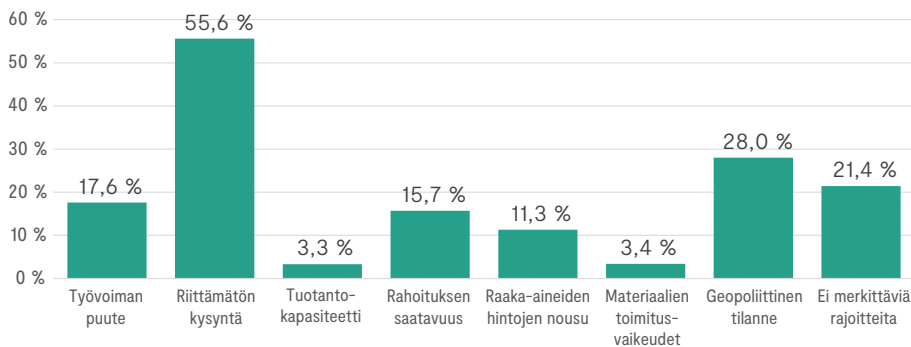
Yritysten tuotantoa on pitempään rajoittanut ensisijaisesti heikko kysyntätilanne. Tammikuussa tilanne parani hieman syksystä, mutta perusasetelma säilyi ennallaan. Edelleen 55,6 prosenttia vastaajista valitti riittämätöntä kysyntää. Kysyntätilanne oli selvästi haasteellisin kaupan ja rakentamisen toimialoilla ja astetta valoisampi palveluissa ja teollisuudessa. Hyvänä ei tilannetta silti voi vielä pitää millään toimialalla.

Jännittynyttä geopolitiittista tilannetta valitti 28 prosenttia vastaajista. Lukema on hieman parempi kuin syksyllä, mutta selvästi korkeampi kuin vanhemmissa kyselyissä. Todennäköisesti sekä Ukrainan sota että Trumpin sekava politiikka huolettavat yrityksissä. Geopolitiikka luo epävarmuutta ja vaikeuttaa pidempiaikaista suunnittelua ja investointipäätöksiä. Kauppapolitiikan suhteen tilanne on silti ainakin toistaiseksi selvästi vakaampi kuin viime vuoden pahimpina jaksoina. Geopolitiikkaan liittyvät riskit korostuvat teollisuuden ja kaupan toimialoilla sekä suuremmissa yrityksissä.

Vahvemmissa suhdannejaksoissa pula osaavasta työvoimasta on usein muodostunut Suomen talouden keskeiseksi jarruksi. Nyt asetelma on muuttunut, eikä työvoimapulaa enää ilmene kuin poikkeustapauksissa. Tuoreessa kyselyssä pula osaavasta työvoimasta painui yhä syvemmälle taka-alalle yritysten tuotannon rajoitteena. Enää 17,6 prosenttia vastaajista kertoi työvoimapulan olevan merkittävä rajoite toiminnalleen. Välillä pula työvoimasta on ollut jopa ylivoimaisesti merkittävin rajoite tuotannolle. Vähäistä työvoimapulaa selittää tällä hetkellä sekä työvoiman heikko kysyntä että suhdannetilanteeseen nähden työvoiman poikkeuksellisen voimakas tarjonta.

Tammikuussa 15,7 prosentia vastaajista koki vaikeudet rahoituksen saatavuudessa oleelliseksi tuotannon rajoitteeksi. Vaikka enemmistö yrityksistä ei kärsi rahoitukseen liittyvistä haasteista, voi lukemaa pitää kohtalaisen korkeana ja se on entisestään noussut jonkin verran syksystä. Rahoituksen saatavuuteen liittyvät haasteet ovat tosin hellittäneet jonkin verran rakentamisessa, vaikka ovatkin siellä edelleen yleisempiä kuin muilla toimialoilla.

Yrityksemme toimintaa rajoittaa tällä hetkellä

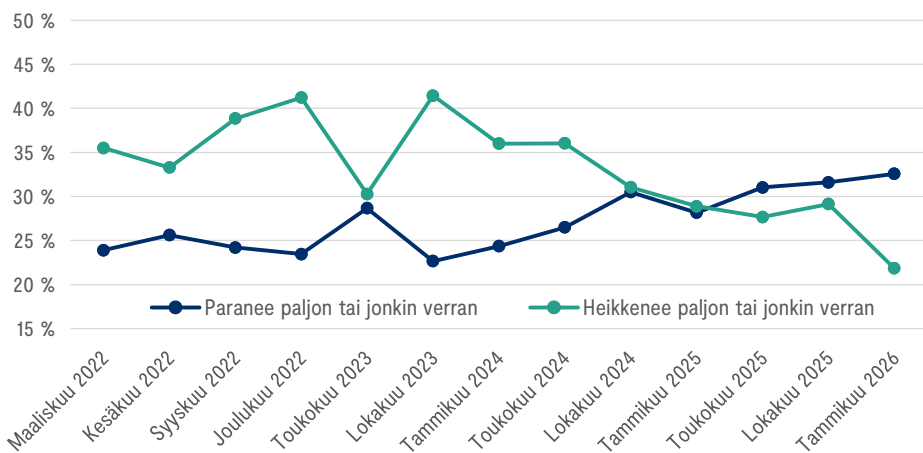
Vaikka heikko kysyntä vaivaa edelleen yrityksiä, kertoo suhdanteen paranemisesta se, että yritysten kannattavuuden kehitystä koskevat odotukset eivät ole olleet näin myönteisiä vielä kertaakaan maaliskuusta 2022 alkaneen mittaushistorian aikana. Sinänsä kannattavuusnäkymät ovat olleet jo pidempään loivalla paranemistrendillä. Pohjakosketus mitattiin lokakuussa 2023, minkä jälkeen kannattavuutta koskevat arviot ovat asteittain kohentuneet.

Kolmatta kertaa peräkkäin kannattavuuden paranemista odottavien osuus oli suurempi kuin niiden, jotka odottivat heikkenemistä. Tammikuussa ero kasvoi aiempaa suuremmaksi, kun kannattavuuden heikkenemistä ennakoivien vastaajien osuus painui ennätyksellisen alhaiselle tasolle. Kannattavuutta heikentää edelleen heikko kysyntätilanne, mutta harva odottaa enää lisää heikentymistä jatkossa. Kannattavuuden paranemista koskevat myönteiset odotukset ovat sikäli kiinnostavia, että palkkojen ennakoidaan nousevan tänä vuonna melko voimakkaasti monilla toimialoilla sopimuskorotusten myötä, mikä tuo painetta työvoimakustannuksiin.

Toimialoista teollisuus näyttäytyi myönteisimpänä kannattavuuden kehityksen osalta. Tilanne on parantunut jokseenkin dramaattisesti syksystä. Kun vielä syksyllä teollisuuden toimialan vastaajista lähes 28 prosenttia ennakoi kannattavuuden heikkenemistä seuraavan puolen vuoden jaksolla, oli vastaava osuus painunut tammikuussa alle 16 prosenttiin.

Rakentamista lukuun ottamatta kaikilla toimialoilla oli enemmän vastaajia, jotka ennakoivat kannattavuuden paranemista, kuin niitä, jotka odottivat laskua. Myös rakentamisessa tilanne oli silti kohtalaisen tasapainoinen ja selvästi parempi kuin syksyllä. Kun syksyn kyselyssä reilut 32 prosenttia rakentamisen toimialan vastaajista ennakoi kannattavuutensa heikkenevän, oli vastaava osuu laskenut tammikuun kyselyssä 20,8 prosenttiin.

Miten arvelette toimipaikkanne kannattavuuden kehittyvän seuraavan 6 kuukauden aikana

MAAILMANTALouden NÄKYMÄ TOISTAISEKSI VAKAA

Suomessa talouskeskustelu keskittyi viime vuonna kotimaisiin haasteisiin, mutta maailmantalouden suuri tarina oli se, miten hyvin kauppa kävi epävarmuudesta ja sekavasta tullipolitiikasta huolimatta. Kun Trump julkisti keväällä sekavat pahvitauluun raapustetut tullinsa, pelkäsi moni kommentaattori maailmantalouden suistuvan raiteiltaan ja Yhdysvaltojen talouden päätyvän jopa taantumaa. Selailusta ei nähty. Yhdysvalloissa kasvutahti on kyllä heikentynyt, ja työmarkkinoilta on saatu osin huolestuttavia uutisia, mutta pääosin tilanne on vakaa, ja harva puhuu juuri nyt taantumasta.

Osittain on kyse siitä, että pelättyä kauppasotaa ei koskaan nähty, vaan tilanne rauhoittui, kun Euroopan unioni ei lähtenyt vastatoimiin Trumpin hallintoa vastaan. Yhdysvallat ja Euroopan unioni sopivat heinäkuun lopussa tullisopimukset, jossa eurooppalaiselle tavaratuonnille määrättiin pääsääntöisesti 15 prosentin tullimaksu. Vaikka sopimusta luonnehdittiin yleisesti Euroopan kannalta kehnoksi, on selvää, että tilanteen rauhoittuminen on huomattavalla tavalla vakauttanut suhdannetta ja samalla parantanut suomalaisten vientiyritysten näkymiä. Asetelma on heikompi kuin ennen Trumpin toisen kauden alkua, mutta vakaa tilanne silti parempi kuin sellainen, jossa kauppasota roihuaisi valtoimenaan.

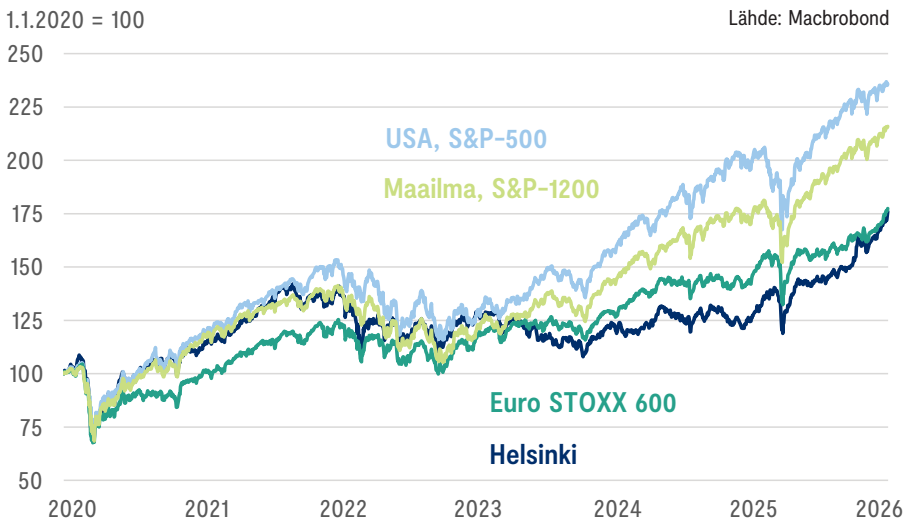
Juuri nyt on epäselvää, tuleeko sopu säilymään, sillä Trump on uhannut käynnistää kauppasodan uudelleen Grönlannin valloittamiseen liittyvien suunnitelmien tueksi. Kohteena olisivat ilmeisesti ne Euroopan maat, jotka Suomen tavoin lähettivät pienen määrän sotilaita Grönlantiin eräänlaisena symbolisena tukitoimena. Jos Trump ryhtyy uuteen tullisotaan, olisi Euroopan unioni ehkä pakotettu toimimaan ja ryhtymään omiin vastatoimiinsa. Tilanne elää juuri nyt nopeasti. Tätä kirjoitettaessa tullien luonteesta ei ole tarkempaa tietoa, joten niiden vaikutuksia on mahdotonta arvioida. Aiemmat kokemukset viittaavat siihen, että Trumpin kohdalla uhkakuvat saattavat myös väistyä yhtä nopeasti kuin ne ovat ilmaantuneetkin.

Kesän osalta emme saa koskaan tietää, olisiko Euroopan unionilla ollut periaatteessa mahdollisuuksia saavuttaa parempi lopputulos, mutta todennäköisesti Ukrainan tuen jatkumiseen liittyvät geopoliittiset heikkoudet estivät käytännössä

mahdollisuudet kovempaan neuvottelutaktiikkaan. Todennäköisesti suomalaiset vientiyritykset pystyvät pääosin elämään nykyisen tullitason kanssa, jos poukkoileva kauppapolitiikka ei palaa agendalle. Täytyy tosinmuistaa, että tullien kaikkia pidemmän aikavälin vaikutuksia ei vielä tiedetä. Saattaa olla, että tullien tärkeimmäksi perinnöksi muodostuu lopulta negatiivinen vaikutus pitkän aikavälin tuottavuuskasvuun Yhdysvalloissa.

Myös Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppaan liittyvät jännitteet ovat rauhoittuneet selvästi. Tullitaso on edelleen korkea, mutta Trump on joutunut vetämään takaisin hurjimpia suunnitelmiaan. Kiinan uhkaus lopettaa harvinaisten maame-tallien vienti osoitti konkreettisesti, ettei Trumpilla ole erityisen vahvoja kortteja käsissään. Näin ollen hän on ollut osin pakotettukin perääntymään ja keskit-tämään tarmoaan muualle, kuten Venezuelaan ja Grönlantiin. Kiinan vienti on vetänyt kaikesta huolimatta hyvin. Vaikuttaa myös siltä, että tulleeja on osin opittu kiertämään kuljettamalla Yhdysvaltoihin matkalla olevaa tavaraa muiden maiden kautta.

Osakemarkkinat luottavaisina

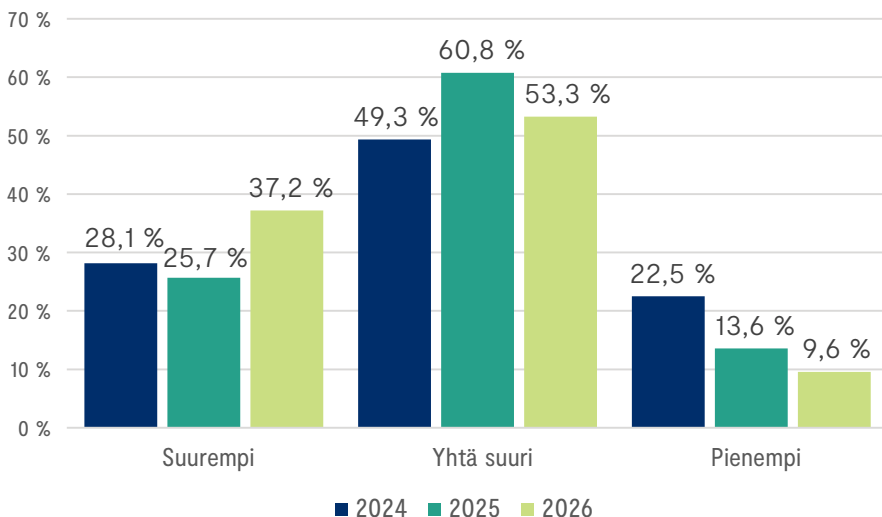
Myös euroalueen talous on kestänyt tullit toistaiseksi hyvin, ja talouskasvu oli viime vuonna vauhdikkaampaa kuin keväällä ennakoitiin. Työttömyysaste on sekin edelleen eurooppalaisittain poikkeuksellisen alhaisella 6,3 prosentin tasolla. Talouskasvu on tosin tullut ensisijaisesti palveluvaltaisesta Etelä-Euroopasta, ei niinkään viennin varaan nojaavasta Saksasta, joka kamppailee tullien lisäksi rakenteellisten haasteiden ja energiaan liittyvien kustannuspaineiden kanssa. Jatkossa myös Saksan suunnalta odotetaan silti voimistuvaa vientikysyntää investointiohjelmaan liittyvän finanssipoliittisen elvytyksen päästessä kunnolla käyntiin. Saksassa rattaat kuitenkin pyörivät hitaasti, eikä nopeita liikkeitä ole luvassa.

Vaikka euroalueen myönteisen suhdanneuutiset ovat tulleet pääosin palveluista, kohentuivat myös teollisuuden näkymät viime vuonna. Teollisuuden ostopäällikköindeksi ei edelleenkään ole huikealla tasolla, mutta pahin teollisuusaantuma on väistynyt ja on palattu kohtalaisen neutraaliin asentoon. Geopolitiikan ja tullien luomaa epävarmuutta tasapainottaa keventynyt rahapolitiikka, mikä tukee jatkossakin Suomen vientiteollisuutta.

VAHVOJA ODOTUKSIA VIENNIN KASVUSTA

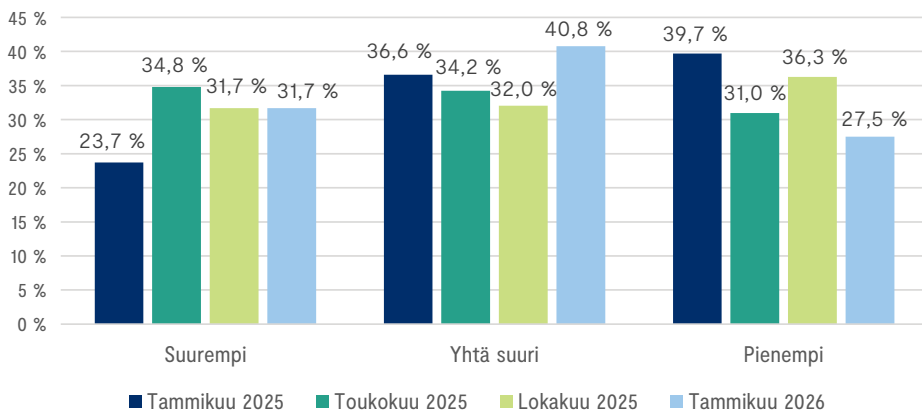
Kuluvaa vuotta koskevat vientiodotukset olivat tammikuun kauppakamarikyselyssä epävarmuudesta ja uhkakuvista huolimatta jopa erittäin myönteisiä. Vientitoimintaa harjoittavista yrityksistä 37,2 ennakoivat kasvavan kuluvan vuoden aikana. Heikkenemistä odotti erittäin harva eli vain 9,6 prosenttia vastaajista. Vaikka enemmistö vientiä harjoittavista vastaajista ennakoivat pysyvän ennallaan, voidaan sanoa, että kokonaisuudessa tulokset kertovat kohtalaisen vahvoista kasvuodotuksista kuluvalla vuodelle. Lukemat ovat parempia kuin vastaavaan aikaan edeltäneinä vuosina.

Vienti tulee olemaan kuluvana vuonna verrattuna edelliseen vuoteen

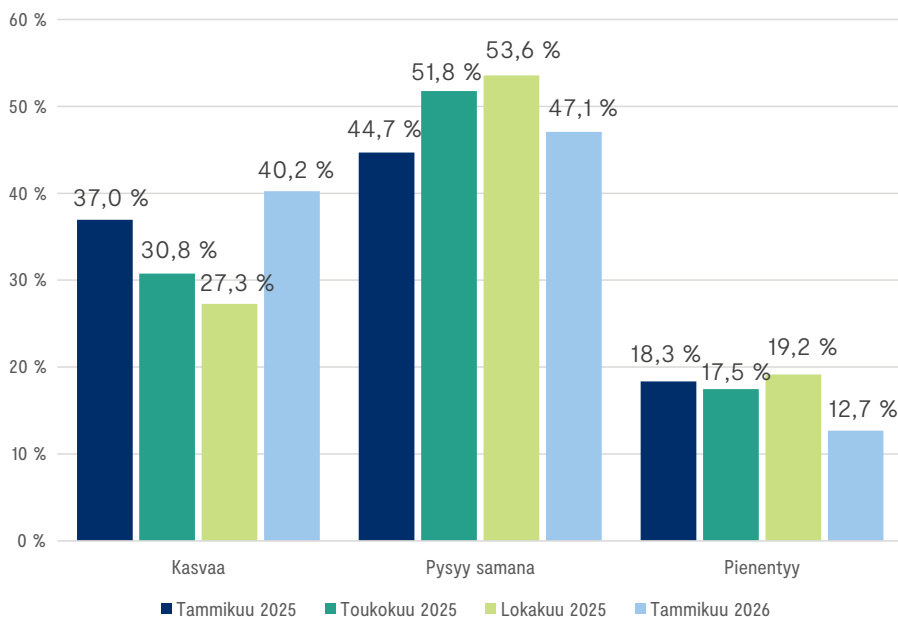
Vahvoista vientiodotuksista huolimatta ei teollisuuden yritysten suhdannetilanne ole toistaiseksi helppo. Viime vuonna julkisessa keskustelussa puhuttiin jo paljon teollisuuden uusien tilausten kasvusta, mutta keskimääräinen tilaustantilanne on yrityksissä haasteellinen. Dramaattista paranemista ei ole nähty, vaikka teollisuuden vastaajista löytyy lievästi enemmän niitä, joiden tilauskanta on edellisvuotta paremmalla tolalla, verrattuna niihin, joiden tilauskanta on ollut laskussa. Lukemat tukevat tulkintaa, jonka mukaan teollisuudessa tilauskannat ovat verkkaisesti paranemassa, mutta pienin askelin. Tilanne on silti parempi kuin vuosi sitten, jolloin oltiin vielä heikkenevällä trendillä. Suunta on kääntynyt, mutta hitaasti, eikä kehitys ole ollut täysin suoraviivaista. Heikommin sujuneen syksyn jälkeen on taas palattu nousuun.

Teollisuuden toimiala: tilauskanta nyt verrattuna vuoden takaiseen

Piristynyt suhdanne näkyy selvemmin tilauskantojen tulevaa kehitystä koskevilla odotuksissa. Yli 40 prosenttia teollisuuden toimialojen vastaajista odotti tilauskantansa paranevan seuraavan puolen vuoden jaksolla, kun vastaava osuus oli syksyllä reilut 27 prosenttia. Syksylläkin odotettiin tilauskantojen paranemista, mutta myönteiset odotukset ovat vahvistuneet tuntuvasti. Tuoreessa kyselyssä vain 12,7 prosenttia vastaajista ennakoivat tilauskantansa heikkenemistä. Voidaan sanoa, että lähes kaikilla teollisuuden toimialan vastaajista tilanne on vähintäänkin vakaa ja useassa tapauksessa etenemässä myönteiseen suuntaan.

Teollisuuden yritykset: odotus tilauskannan kehityksestä seuraavan 6 kuukauden aikana

TYÖTTÖMYYS KORKEALLA, MUTTA YRITYKSET ENNAKOIVAT REKRYTOINTEJA

Kuluttajaluottamus on pysytellyt pitkään matalalla. Joulukuussa kuluttajien luottamusindikaattori sai lukeman $-7,3$, kun pitkän aikavälin keskiarvo on $-2,8$. Suopeasti tulkiten voidaan sanoa, että luottamus on loivasti elpymällä trendillä, mutta muutos on etanamaisen hidasta ja normaalitaso kaukana. Heikko kuluttajaluottamus on yksi Suomen talouden jokseenkin yleisesti tunnetuista jarruista.

Kotitalouksien omaa taloudellista tilannetta koskevat arviot ovat tosin valoisampia kuin Suomen makrotaloutta koskevat arviot, mikä ei täysin tue vallitsevaa tulkintaa kotitalouksien synkkyudesta. Arvio oman talouden tulevista näkymistä on jopa keskimääräisellä tasolla, vaikka nykytila koetaankin tavallista heikommaksi. Sen sijaan odotus Suomen makrotalouden kehityksestä on selvästi ekonomistiennusteita synkempi. Se ei sinänsä yllätä, kun ottaa huomioon, miten synkäsävyistä julkinen talouskeskustelu oli viime vuonna. Kuluttajat eivät ilmeisesti myöskään suostu enää uskomaan ekonomistien pieleen menneitä ennusteita, vaan tarvitsevat konkreettisia myönteisiä kasvulukuja taloudesta.

Geopolitiikan ohella kotitalouksia rassaa pelko työttömyydestä. Työllisten vastaajien kokemaa pelkoa omasta työttömyydestä on ollut Suomessa korkeammalla tasolla ainoastaan akuuteissa kriiseissä, kuten koronapandemian ja finanssikriisin yhteydessä. Tavallaan pelolle on perusteita, koska työttömyys on noussut selvästi. Toisaalta työttömyyden nousu on pääosin keskittynyt nuoriin ja määräraikaisten työsuhteiden päättymiseen, kun taas vakituisissa töissä olevat keski-ikäiset työlliset ovat olleet pitkälti turvassa työmarkkinoiden vaikeuksilta. Näiltä osin kotitaloudet ovat ehkä liiankin pelokkaita.

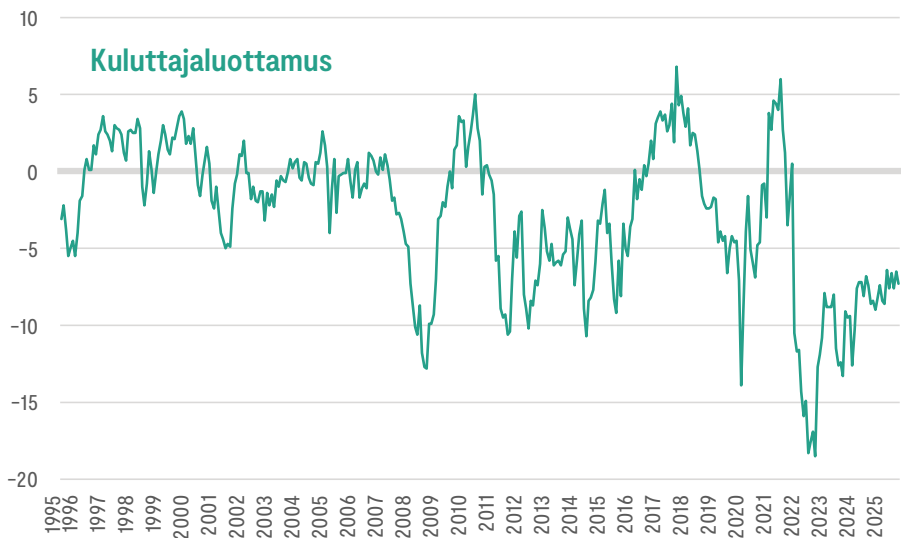
Halukkuus ostaa kestokulutustavaroita on elpynyt hieman, mutta edelleen ollaan kaukana tavanomaisesta tasosta. Myös asuntojen ostohalukkuus on matalaa, vaikka asuntomarkkinoilla on nähty kauppamäärien elpymistä korkojen laskettua. Olisi silti pieni ihme, jos asuntomarkkinoilla ei nähtäisi jonkinasteista myönteistä käännettä tänä vuonna ottaen huomioon, kuinka paljon vanhojen osakeasuntojen reaali hinnat ovat jo laskeneet.

Kulutuskysynnän vaimeus ei palaudu pelkkään heikkoon luottamukseen. Palkkojen reaalin ostovoima on vasta asteittain toipumassa inflaatiopiikin synnyttämästä romahduksesta. Koko talouden yhteenlasketun ostovoiman elpymistä ovat lisäksi jarruttaneet heikentynyt työllisyys ja sosiaaliturvaleikkaukset. Korkotaso on sekin takavuosien nollatasoa korkeammalle, vaikka onkin jo alentunut selvästi.

Heikolle kulutuskysynnälle on siis toistaiseksi löytynyt perusteita talouden fundamenteista, jotka eivät liity oletukseen kotitalouksien kasvaneesta varovaisuudesta. Fundamentit kuitenkin paranevat koko ajan. Vuonna 2026 keskimääräinen palkkataso nousee vauhdikkaasti sopimuskorotusten seurauksena. Kun samalla inflaatio pysyy edelleen kohtalaisen hitaana, vahvistuu reaalin ostovoima. Työllisyys kääntyy todennäköisesti sekin pikkuhiljaa selkeämmin nousuun, mikä tukee palkkasumman kasvua. Koroissa tuskin tapahtuu muutoksia, mutta ainakin tilanne säilyy asuntovelallisten kannalta vakaana.

Ostovoimakehitys onkin tänä vuonna niin vahvaa, että olisi todella yllättävää, jos yksityinen kulutus ei elpyisi ainakin jossain määrin. Näin siitakin huolimatta, että kotitalouksilla epäilemättä on huolia myös jatkossa, ja kansainvälinen ympäristö säilyy epävarmana.

Onko heikko kuluttajaluottamus talouden jarru?

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond

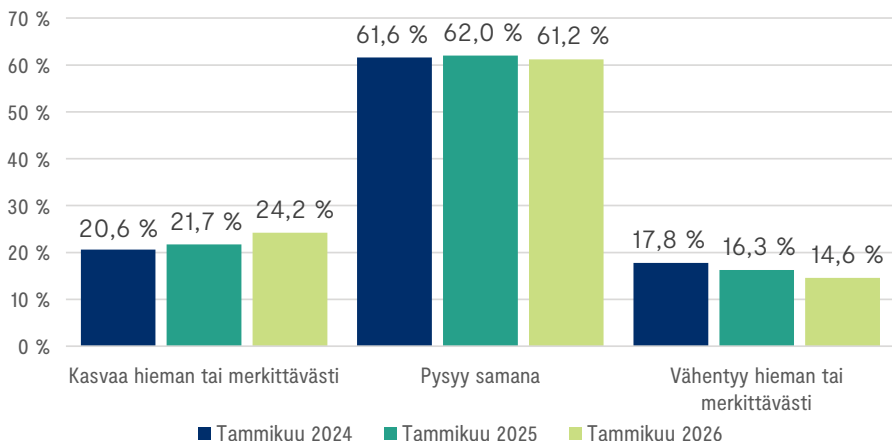
Työmarkkinoiden kehitys oli loppuvuodesta jossain määrin ristiriitaista. Tuoreimmat tilastot löytyvät marraskuulta. Tilanne oli silloin työttömyyden osalta jopa pelättyä surkeampi. Työttömiä oli valmiiksi vaatimattomaan edellisen vuoden tasoon verrattuna 50 000 enemmän. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa peräti 10,6 prosenttiin, mikä on ylivoimainen 2000-luvun ennätys. Ennätyskorkeaa lukemaa saattoi tosin osaltaan kirittää aktiivisen työnhaun lisääntyminen, eli ei ole selvää, onko mittaustulos historiallisesti täysin vertailukelpoinen. Millään tilannetta ei silti voi tulkita hyväksi.

Ristiriita syntyy siitä, että työllisyyskehitys on ollut selvästi parempaa. Marraskuussa työllisiä oli vain 3000 vähemmän kuin vuonna 2024 vastaavaan aikaan, eli työllisyys oli kohonneesta työttömyydestä huolimatta lähes ennallaan. Toisin sanoen työvoiman määrä on noussut voimakkaasti. Nousun ajureina toimivat maahanmuutto, työn tarjontaa kasvattavat politiikkatoimet sekä työurien pitenevien ikääntyneemmillä työntekijöillä.

Työvoiman kasvu ilmenee siten, että korkeasta työttömyydestä huolimatta työllisyys on pysytellyt historiallisesti ajatellen kohtalaisen korkealla. Marraskuussa työllisyysasteen trendi 20–64-vuotiaille oli 76,1 prosenttia. Aikaisemmin tyypillisesti käytetty 15–64-vuotiaiden trendilukema oli 71,6 prosenttia. Työllisyysasteen laskujakso ajoittuu lähinnä vuosille 2023 ja 2024. Viime vuonna työllisyysasteen trendin lasku taittui ja pääosin edettiin pikemminkin vaaka-suunnassa tai jopa pienessä nousussa.

Kovin ripeää työllisyyden paranemista ei silti ole toistaiseksi lupa odottaa, koska työvoiman kysyntä on edelleen vaisua, ja avoimia työpaikkoja tarjolla niukasti. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin marraskuussa vaatimattomat 26 400. On tosin mahdollista, että aktivointitoimet yhdessä korkean työttömyyden kanssa ovat johtaneet siihen, että osa yrityksistä on haluttomia laittamaan avoimia paikkoja julkiseen hakuun.

Miten työntekijöidenne määrä kehittyi seuraavan 6 kuukauden aikana?

Tammikuun kauppakamarikyselyssä odotukset työllisyyskehityksestä olivat aikaisempaa valoisampia. Vastaajista 24,2 prosenttia ennakoi henkilöstömääränsä olevan kasvussa seuraavan puolen vuoden jaksolla. Laskua odotti 14,6 prosenttia. Vastaavat lukemat olivat syksyllä 21,7 prosenttia ja 18,1 prosenttia.

Lähtökohtaisesti kyselyasetelma on ehkä omiaan liioittelemaan myönteistä työllisyyskehitystä, koska merkittävä osa työllisyyden vähenemisestä tulee esimerkiksi konkurseista tai muuten isommista kertaeristä, joiden mittaluokkaa kyselytutkimus ei tuo selkeästi esiin. Vertailemalla tuloksia aikaisempiin vastaaviin kyselyihin nähdään silti työmarkkinaodotusten paraneminen. Erityisen luotettavasti voidaan tammikuun tuloksia verrata vanhempiin tammikuussa tehtyihin kyselyihin, koska samalla kausivaihteluun, kuten kesätyöpaikkoihin, liittyvät haasteet tulevat huomioiduksi. Kolmen peräkkäisen tammikuussa tehdyn kyselyn tarkasteleminen osoittaa, että odotukset työllisyyden paranemiselle ovat kuluvan vuoden osalta jossain määrin valoisampia kuin aikaisempina vuosina.

Työllisyysnäkymissä on eroja toimialojen mukaan, mutta näkymä ei ole enää erityisen huono millään toimialalla. Vahvimmat odotukset löytyivät teollisuudesta, jossa yli 30 prosenttia vastaajista ennakoi henkilöstömääränsä kasvua, kun laskua odotti vain 12,8 prosenttia. Myös palvelualoilla oli selkeitä kasvuodotuksia siinä missä kaupan ja rakentamisen tilanne oli maltillisempi. Suurin parannus suhteessa syksyyn nähtiin kuitenkin toimialoista pessimistisimmässä eli rakenta-

misessa. Syksyllä vain 18 prosenttia rakentamisen toimialan vastaajista ennakoi henkilöstömäärän kasvua, kun supistumista odotti 31 prosenttia vastaajista. Tuoreessa kyselyssä lukemat olivat tasapainossa ja molempien osuus oli 22 prosenttia.

Toistaiseksi työmarkkinoiden haasteet säilyvät jonkinasteisena jarruna kulutusveikotille kotimaisen kysynnän elpymiselle, vaikka työllisyys ei enää olekaan laskussa. Työllisyys ja työttömyys tunnetusti reagoivat suhdannekäänteisiin melko pitkällä viiveellä, joten vahvaa työllisyyskasvua jouduttaneen vielä odottamaan alkuvuotta pidemmälle. Suurella todennäköisyydellä suunta on silti tänä vuonna ylöspäin, eli edellytykset yksityisen kulutuksen kasvulle tulevat jatkossa vauhdittumaan, kun palkkojen nousun lisäksi työllisyyden elpyminen auttaa vauhdittamaan palkkasumman kasvua. Palkkasumman kehitys puolestaan määrittää suurelta osin talouden ostovoimapotentialin kehityksen.

KORKONÄKYMÄT VAKAITA

Euroalueen rahapolitiikassa on nähty viime vuosina nopeita liikkeitä. Vuoden 2022 heinäkuussa käynnistyi ohjauskorkojen jyrkkä nousujakso, joka vajaata kahta vuotta myöhemmin vaihtui yhtä nopeaksi laskujaksoksi. Ohjauskorkojen keventäminen päättyi puolestaan vuotta myöhemmin viime vuoden kesäkuussa. Sen jälkeen keskuspankin talletuskorko on pysynyt vakaasti kahdessa prosentissa, eikä siihen kohdistu tällä hetkellä muutospaineita, koska euroalueen keskimääräinen inflaatio on jokseenkin lähellä keskuspankin tavoitetta.

Talousennusteet ovat tunnetusti epävarmoja, mutta keskuspankin arvioiden mukaan inflaatio pysyy myös jatkossa tavoitteen mukaisissa lukemissa. Siten nykyinen korkotaso olisi sopiva, ja saattaakin mennä pitkään ennen kuin keskuspankki tekee siihen muutoksia. Lopulta kaikki riippuu suhdannekehityksestä. Vaikka Suomessa periaatteessa toivottaisiin matalampaa korkotasoa, ei sitä ehkä kannatta haikailla käytännössä. Todennäköisesti silloin taustalla olisi heikentynyt suhdannetilanne, mikä ei olisi toivottavaa. Monissa veikkauksissa seuraava korkoliike saattaa olla pikemminkin kiristämisen suuntaan. Se ei tosin ole juuri nyt ajankohtaista, joten keskustelu aiheesta on jossain määrin ennenaikaista.

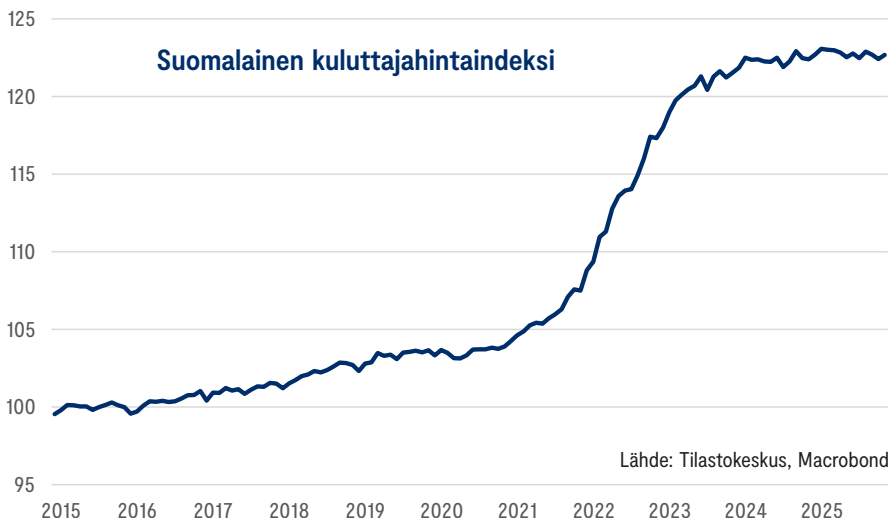
Yhdysvalloissa inflaatio on pitkään ollut keskuspankin tavoitetason yläpuolella, mutta myös Atlantin toisella puolella tilanne vaikuttaa etenevän edelleen hyvään suuntaan tullipolitiikasta huolimatta. Useissa ennusteissa oletettiin viime vuonna, että tulleilla olisi suurempia vaikutuksia kuluttajahintoihin kuin mitä on ainakaan toistaiseksi nähty. Lähtökohtaisesti Fedin tavoitteena onkin jatkaa tänä vuonna ohjauskoron alentamista. Tilanne on silti herkkä, koska inflaatiotavoitetta ei ole saavutettu. Markkinoiden kannalta keskeinen riski liittyy edelleen siihen, että tullit kääntäisivät inflaation nousuun, mikä estäisi korkojen alentamisen, jonka varaan suhdanne-ennusteissa on laskettu. Valtaosa ekonomisteista kuitenkin uskoo, että työmarkkinoiden heikkenevä imu pitää inflaatiopaineet kurissa. Tilanne ei ole optimaalinen, mutta ainakin se helpottaa keskuspankkiirin päätöksentekoa.

Odotuksissa on, että korkojen lasku jatkuu Yhdysvalloissa tänä vuonna. Mitenkään varmaa ei silti ole, että Fed pystyy toteuttamaan niitä. Pahimmassa tapauksessa ajaututaan stagflatoriseen tilanteeseen, jossa työmarkkinoiden tilanne heikkenee entisestään, mutta inflaatio pysyy liian korkeana. Tullien lisäksi myös

Trumpin hallinnon muilla toimilla, kuten maahanmuuton vähentämisellä ja veronalennuksilla, on inflatorinen vaikutus.

Oman epävarmuustekijänsä tuo Trumpin kiivas taistelu keskuspankkia vastaan, joka sai lisäkiekroksia tammikuussa, kun Jerome Powell haastettiin oikeuteen keskuspankkirakennuksen remonttiin liittyvistä kustannuslaskelmista. Trumpilla ei ole toimivaltaa keskuspankkiirin erottamiseen pelkkien rahapolitiikkaa koskevien erimielisyyksien perusteella, joten siihen pyritään juridisia kiertoteitä. Kömpelö ja läpinäkyvä suunnitelma tuskin onnistuu, mutta Powellin kausi on joka tapauksessa pian päättymässä. Toukokuussa aloittaa uusi johtaja, ja markkinoilla pelätään, että Powellin seuraaja tulee olemaan helpoimmin Trumpin ohjailtavissa. Jos luottamus keskuspankin itsenäisyyteen horjuu, on seurauksena todennäköisesti pikemminkin korkojen nousu, ainakin korkokäyrän pidemmässä päässä, eli viime kädessä tilanne kääntyy Trumpin omia tavoitteita vastaan.

Kotitaloudet sulattelevat inflaatiopiikkiä pala kerrallaan

Tilastokeskuksen julkistama kotimainen inflaatiomittari kävi syksyllä jopa negatiivisella puolella. Deflaatiosta ei silti ole sanan varsinaisessa merkityksessä kyse, vaan matala korkotaso selittyy pitkälti lainakorkojen laskun vaikutuksella. Jouluukuussa kotimainen inflaatiolukema palasi plussalle, mutta säilyi edelleen hyvin maltillisella 0,2 prosentin tasolla.

Korkojen inflaatiota hidastava vaikutus oli suurimmillaan loppukesästä, vaikka edelleen se jarruttaa inflaatiota prosenttiyksikön verran. Korkojen vaikutus pienenee asteittain tänä vuonna, mikä ilmenee inflaation vauhdittumisena. Kyse ei tietenkään ole hintapaineiden kasvusta. Tyypillisten kuluttajahintojen nousua paremmin kuvaava koroista ja asuntojen hinnoista putsattu Eurostatin julkaisema yhdenmukaistettu inflaatiolukema oli ennakkotiedon mukaan joulukuussa 1,8 prosenttia.

Hidas inflaatio tukee kotimaista kulutuskysyntää myös tänä vuonna. Vaikka inflaatiota mitattaisiin yhdenmukaistetulla eurooppalaisella kuluttajahintaindeksillä, on selvää, että useimmilla palkansaajilla reaali-palkat nousevat vauhdikkaasti, koska monessa tapauksessa nähdään tänä vuonna varsin reippaita sopimuskorotuksia. Jatkossa palkkasumman kasvun ennakoidaankin tukevan kulutuskysyntää nykyistä enemmän. Palkkasumman kasvu myös todennäköisesti siirtyy enemmän yksityiselle sektorille.

Yksityisen kulutuksen kasvu tuleekin lähes varmasti piristämään tänä vuonna talouskasvua suhdanneluonteisesti. Täytyy silti muistaa, että pidemmän päälle talouskasvu ei voi lähteä ensisijaisesti liikkeelle kulutuksen kasvusta, vaan lähtökohtana täytyy olla tuottavuuden kasvu, joka synnyttää edellytykset pitkäjänteiselle kulutuksen kasvulle.

**KESKUS-
KAUPPAKAMARI**

Keskuskauppakamari
PL 1000, Alvar Aallon katu 5 C, 00100 Helsinki | puh. 09 4242 6200
keskuskauppakamari@chamber.fi | X@K3FIN
kauppakamari.fi